

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข และสร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาหาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ จนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบก่อนนำไปวิเคราะห์
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานขั้นต่อไป

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข โดยดำเนินการดังนี้

1. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารของกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยข้อตกลงการบริหารงานกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้มีการกำหนดประเด็นในการประชุม โดยมี

ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขและผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อระดมสมอง รวบรวมรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

2. นำร่างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข ให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมโดยการเสนอก่อนกลุ่มแล้วนำเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุขที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

- 2.1 นายแพทย์ปราชญ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2.2 นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2.3 นายแพทย์มานิต ชีระคันดิกันนท์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2.4 นายแพทย์เรวัต วิสริตเวช รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2.5 นายแพทย์ธวัช สุนทราจารย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค
- 2.6 นายแพทย์ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
- 2.7 นายแพทย์ธีรารักษ์ สมบุญตนนท์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 820 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 268 คน ดังตารางที่ 3.1 โดยการใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamamne) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544 : 138) ในการคำนวณ แล้วทำการสุ่มหลายขั้นตอน (Multistages Random Sampling) ดังนี้ คือ

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดที่เป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในกองการเจ้าหน้าที่ กองแผนงาน กองคลัง สำนักงานเลขานุการกรม/สำนักบริหาร และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร จากทุกกรมของทุกกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข (ส่วนกลาง) โดยการใช้

1.1 หาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกรม

1.2 หาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในกองการเจ้าหน้าที่ กองแผนงาน กองคลัง สำนักงานเลขานุการกรม/สำนักบริหาร และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ของแต่ละกรม

2. สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากรายชื่อ แยกตามที่ปฏิบัติงานในกองการเจ้าหน้าที่ กองแผนงาน กองคลัง สำนักงานเลขานุการกรม/สำนักบริหาร และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ของแต่ละกรม แล้วจับสลากแบบไม่คืนที่ (Sampling without Replacement) ให้เท่ากับจำนวนที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3.2 แล้วบันทึกรายชื่อที่จับสลากได้ เพื่อเป็นตัวแทนของประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (รัชชัย วรพงษ์ธร, 2540 : 286 – 288)

ตารางที่ 3.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	กลุ่มภารกิจ ด้านการบริหารการสาธารณสุข		กลุ่มภารกิจ ด้านการพัฒนาการแพทย์			กลุ่มภารกิจ ด้านสนับสนุนบริการสุขภาพ			
	กรม อ.	กรม คร.	กรม สจ.	กรม พ.	กรม พท.	กรม ว.	กรม สปส.	อช.	
สสอ./สภากาชาด	10	12	13	14	5	13	3	10	รวมทั้งสิ้น
กองการเจ้าหน้าที่	13	14	7	12	1	4	3	2	
กองคลัง	12	13	7	13	3	5	3	3	
กองแผน	8	10	8	12	2	7	4	14	
ก.พ.ร.	1	1	1	1	1	1	1	1	
รวม	44	50	36	52	12	30	14	30	268

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 82 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่ม
ภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4
ระดับ (อุทพงษ์ กัวยวรรณ, 2543 : 108 – 109) คือ

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาหาปัญหาการบริหารงาน
ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อกำหนด
กรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
ความครอบคลุมของข้อความ ความถูกต้อง และความเหมาะสมในการใช้ภาษา จากนั้นนำ
แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความ
สมเหตุสมผลเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
5 คน ประกอบด้วย

4.1 นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

4.2 นายแพทย์ธีรวัช สุนทราจารย์ อธิบดีกรมควบคุมโรค

4.3 นายแพทย์ธีรพงศ์ สมบุญคนนท์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนศ มีศรีสวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์

4.5 นายนิเวศน์ คำรัตน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์

โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

+ 1 = เห็นใจว่าข้อความวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 = ไม่เห็นใจว่าข้อความวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

- 1 = ไม่เห็นใจว่าข้อความไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

5. นำผลการพิจารณาตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนในภาษา (Validity) พิจารณาถึงความเห็นว่าคุณค่าแต่ละข้อวัดวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่ แล้วนำแบบสอบถามแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) เฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ระดับ 0.66 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม (ศิริวิทย์ กุลโรจน ภัทร. 2541 : 85) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามแต่ละข้อ มีค่าดัชนีเท่ากับ 0.88 – 1.00

6. นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในกองการเจ้าหน้าที่ กองแผนงาน กองคลัง สำนักงานเลขาธิการกรม/สำนักบริหาร และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนกลาง) จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543 : 199) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.97

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยข้อคดกล่งการบริหารงานกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข และแบบสรุปผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือนำส่งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. ขอนหนังสือนำส่งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 268 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อศึกษาเชิงปริมาณ ได้แบบสอบถามกับมาทั้งหมด 268 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. แบบสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยข้อตกลงการบริหารงานกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข จากการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยข้อตกลงการบริหารงานกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข

2. ขอนหนังสือส่งจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึง นายแพทย์ปราชญ์ บุญวงศ์ วิโรจน์, นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา, นายแพทย์มานิต ธีระตันติกานนท์, นายแพทย์ ธีรศักดิ์ วิสุตเวช, นายแพทย์รัชช สุทธาจารย์, นายแพทย์ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ และนายแพทย์ ชำรงก์ สมบุญตมนต์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ร่างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

3. แบบสรุปผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ (สำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37)

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ข้อมูลจากช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข และผลสรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยข้อตกลงการบริหารงานกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข

มากำหนดรูปแบบในการแก้ไขปัญห ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำเข้าการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ ร่างการบริหารงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกลุ่มภารกิจ กระทรวงสาธารณสุข

สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)